

Valtuutettu Sirpa Hagsbergin ja SDP:n valtuustoaloite koskien toisen asteen maksuttoman koulutuksen romuttamisen torjumista

Kaupunginvaltuusto 06.05.2024 § 31

Valtuutettu Sirpa Hagsberg luki ja jätti seuraavan 9 valtuutetun allekirjoittaman valtuustoaloitteen:

”Orpon hallitus päätti huhtikuun 2024 kehysriihessä useista merkittävistä suomalaisen hyvinvointivaltion heikennyksistä. Erityisen haitallinen leikkaus on koulutuksen järjestäjäkin koskettava päätös rajoittaa toisen asteen opiskelijoiden maksuttomia oppimateriaaleja ja ylioppilastutkimaksuja sen vuoden loppuun, jolloin opiskelija täyttää 18 vuotta.

Maan hallituksen päätös romuttaa maksuttoman ja yhdenvertaisen mahdollisuuden suorittaa toisen asteen koulutus. Toimenpiteellä tavoitellaan vain 12 miljoonan euron vuosittaista säästöä valtakunnallisesti, mutta toteutuessaan se lisää nuorten ja perheiden eriarvoisuutta. Vuoden 2022 Lukiolaisbarometrin mukaan maksuttomien oppimateriaalien tarjoaminen on lisännyt lukiokoulutukseen hakeutumista erityisesti niiden opiskelijoiden kohdalla, joiden vanhemmista kumpikaan ei ole korkeakoulutettu, vähintään toinen vanhemmista on työtön tai joiden äidinkieli ei ole suomi. Toiseen asteen tutkinnon suorittamisella on myös selvä vaikutus myöhempään sijoittumiseen työmarkkinoille.

Hallituksen esitys kohdistuu siis nimenomaisesti jo valmiiksi heikommassa asemassa oleviin nuoriin ja perheisiin lisäten eriarvoisuutta kaikkialla Suomessa. Päätetyllä koulutusleikkauksella saavuttaisiin vain minimaalista julkisen talouden säästöä ja se lisäisi nuorten eriarvoisuutta sekä kaventaisi vähintään osan nuorista tulevaisuuden mahdollisuuksia.

Lisäksi säästö on **Naantalin kaupungin** näkökulmasta toteuttamiskelvoton. Esimerkiksi oppikirjojen, erilaisten opetusvälineiden ja tietokoneiden kerääminen pois opiskelijoilta sekä e-kirjalisenssien katkaiseminen kesken abiturienttivuotta tai opintojen loppurutistusta on arkijärjen vastaista ja erittäin haastavaa toteuttaa. Se myös lisäisi jo entisestään kuormittuneen opetushenkilöstön työkuormaa. Pahimmassa tapauksessa oppimateriaalien maksullisuudella olisi myös vaikutusta opinnoissa menestymiseen ja tutkinnon valmistumiseen. Vaihtoehtoisesti lukuisten pienten laskujen ym. maksujen laskuttaminen nuorilta opiskelijoilta aiheuttaa lisää hallintotaakkaa sekä -kuluja kunnille.

Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä esittää, että:

1) Naantalin kaupungin edunvalvonnan tavoitteeksi asetetaan valtioon vaikuttaminen, jotta päätetty koulutusleikkaus perutaan asian jatkovalmistelussa yllä mainituilla perusteilla

ja

2) Naantalin kaupunki päättää selvittää eri keinot turvata aidosti maksuton ja yhdenvertainen toisen asteen koulutus oppivelvollisuutta suorittaville asukkaalleen kustantamalla yli 18-vuotiaiden toisen asteen oppimateriaalit, mikäli valtio toteuttaa koulutusleikkauksen.”

Päätös Valtuustoaloite merkittiin vastaanotetuksi.

Kaupunginhallitus 13.05.2024 § 145

Esittelijä Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus Kaupunginhallitus lähettää valtuustoaloitteen sivistyspalvelujen valmisteltavaksi. Aloitteen vastuuvalmistelijaksi nimetään vs. sivistysjohtaja Kaisa Rantala.

Valtuustoaloitteen käsittelyprosessi saa kestää korkeintaan yhden vuoden aloitteen jättämisestä lukien.

Päätös Kaupunginjohtajan ehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus 24.02.2025 § 36
458/00.01.02.03/2024

Valmistelija Sivistysjohtaja Kimmo Kuusimäki

Opetus- ja kulttuuriministeriö on tiedotteessaan 23.9.2024 todennut: "Hallituksen kehysriihessä päättämään toisen asteen koulutuksen oppimateriaalien maksuttomuuden rajausta ei toteuteta. Korvaavina säästötoimina vuonna 2025 vähennetään ammatillisen koulutuksen strategiarahoituksen määrää 4 miljoonalla eurolla sekä ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen hankerahoitusta 2 miljoonalla eurolla." <https://okm.fi/-/okm-n-talousarvioesitys-8-45-miljardia-euroa-vuodelle-2025>

Naantalin lukion opiskelijat saavat maksuttomat tietokoneet ja oppimateriaalit kuten aikaisemminkin. Esimerkiksi digimateriaalien lisenssit ovat voimassa koko lukiokoulutuksen ajan.

Esittelijä Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus Kaupunginhallitus ehdottaa, että:
- Kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi sivistyspalveluiden antaman selvityksen valtuutettu Sirpa Hagsbergin ja SDP:n valtuustoryhmän valtuustoaloitteeseen.

- Valtuutettu Sirpa Hagsbergin ja SDP:n valtuustoryhmän valtuustoaloite merkitään loppuun käsitellyksi.

Päätös Kaupunginjohtajan ehdotus hyväksyttiin.

